

Μία μόνη οικία, κειμένη ἐν τῇ ἀριστοκρατικωτέρᾳ συνοικίᾳ, παρῆγεν ὅλως διάφορον ὄψιν τῆς γενικῆς ἐν τῇ πόλει ἡσυχίας. Πρὸ αὐτῆς ἐξετείνετο ἡ λεωφόρος, ἥτις ἀρχομένη ἀπὸ τῆς πλατείας τῆς ἀγορᾶς καὶ παρεκκλίνουσα πρὸς βορρᾶν ἔφερε πρὸς τὸν περιφημον ναὸν τῆς Ἀφροδίτης, ὅστις ἦν ἐκτισμένος ἀριστερᾷ τῆς κατωφερείας τῆς ὄρεινῆς ἐκείνης· σειρᾶς, ἥτις προεκβάλλουσα ἐκτείνεται παραλλήλως πρὸς τὴν παραλίαν. Ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ ἐπεκράτει πρὸ μεσημβρίας μεγαλειτέρα ζωηρότης. Ἐν τῇ εὐρείᾳ πρὸς τὴν στοᾶν αἰ-

θούση, ἥτις ἦν ἤδη ὑποσκότεινος, διότι κατεβιβάσθησαν ὅλα τὰ παραπετάσματα, ἐκάθητο δέκα περίπου κόραι, ζωηρῶς συνδιαλεγόμεναι, φέρουσαι ἐλαφρὰ καὶ ποικιλόχροα ἐνδύματα καὶ κρατοῦσαι κιθάραν ἢ ἄλλο τι ὅμοιον λύρα μουσικὸν ὄργανον, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἀντήχουν ἐνίοτε οἱ ἐκφεύγοντες διὰ τῶν δακτύλων τόνοι· ἕτερον δὲ ζεῦγος περιεπάτει εἰς τὴν αὐλήν, καὶ τοῦτο ἐφαίνετο ὅλως ἀφωσιωμένον εἰς σοβαρὰν συνομιλίαν.

(ἔπειτα συνέχεια.)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἡ παραμονὴ τοῦ νέου ἔτους. — Ἀγιοβασιλιάτικα δῶρα καὶ οἰκογενειακαὶ συγκινήσεις. — Τὸ χαρτοπαίγιον καὶ τὸ βιδάνιον. — Ἡ βασιλείητα. — Ὁ πόθος τοῦ πάππου. — Τὰ καλῆμέρα καὶ τὰ τύπανα. — Ἡ μελαγχολία τοῦ ἐγγένου. — Πρὸς μητέρα Ἀρσασκειάδος. — Ἡ ἐνιαύσιος ἐσπερίς. — Κι' ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ! . . .

Ὁ τὴν παραμονὴν τοῦ νέου ἔτους ἐπισκεπτόμενος τὰς Ἀθῆνας σχηματίζει ἀπράδαντον πεποιθήσιν ὅτι ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου παρεφρόνησε.

Ἀνθρώπινα κύματα κυλίνονται βαρέως εἰς τὰς μεγάλας ὁδοὺς τῆς πόλεως, τὴν ὁδὸν Ἐρμού, Σταδίου καὶ Αἰόλου, ἀποτελοῦντα σατανικὸν ὄρυμαγδόν. Ἄνδρες, γυναῖκες, παιδία συνωστιζόνται ἐν μέσῳ συριγμῶν, ἐλαφρῶν ἐκπυρσοκροτήσεων στρηνῶν ἤχων, βύμβων, μυκηθμῶν, ὠρυγῶν, βρυχηθμῶν ἀγνώστων θηριῶν. Ἀπὸ τῶν ἐξωστῶν ἀβραὶ νεάνιδες ἐκσφενδονῶσι κατὰ τοῦ πλήθους ἐκπυρσοκροτικὰ σφαιρίδια, κάτω νεοὶ καὶ παιδία συστρέφουσιν ἐκκωφωτικά κρόταλα, φυσῶσι μὲ φουσκωμένας παρειὰς εἰς θαλασσίας κόγχας, ὡς Τρίτονες, ἢ εἰς βυκάνας ὡς Νεμρώδ.

Αἱ Ἀθῆναι κηδεύουσι τὸ ἐκπνέον ἔτος. Οἱ Ἀθηναῖοι προπέμπουσιν ἐν ὀχλοβοῇ καὶ ἀλαλητῶ, ὡς Φρύγες, εἰς τὸν τάφον τοῦ τὸ ἐνεστώ, προσκαλοῦντες τὸ μέλλον ὅπερ βλέπουσιν ἀνερχόμενον ἐκ τοῦ ἀπείρου ἐν μέσῳ χρυσῶν ἀτμῶν πόθων καὶ ἐλπίδων . . .

Τὸ ἔτος ἐν Ἀθῆναις ὁμοιάζει πρὸς ἠθοποιόν, ὃν ὑποδεχόμεθα μὲ ζητωκραυγὰς καὶ χειροκροτήματα καὶ στεφάνους καὶ εἶτα ἐκδιώκομεν τῆς σκηνῆς μετὰ συριγμῶν καὶ καγχασιμῶν.

Πολύτιμοι τάπητες, ἀλεξήλια ὀλοσηρικά, κομποτεχνήματα, ἀθύρματα καλλιτεχνικῶς τὰς προσόψεις τῶν καταστημάτων διακομοῦντα ἀποτεινοῦσι νεῦμα προσκλήσεως ἄφωνον εἰς τοὺς διαβάτας. Εἶνε ἡ ἡμέρα τῶν δῶρων, τῶν ἐπινομιδῶν, τῶν *μιοναμάδων*· ἡ ἡμέρα καθ' ἣν, ὡς ὁ ποιητὴς ἐκφράζει διὰ λέξεων καὶ ὁμοιοκαταληξιῶν τὸ αἶσθημα τῆς καρδίας του, ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ, ἢ θυγάτηρ ἢ ἡ φίλη, ὁ σύζυγος ἢ ὁ φίλος αἰσθητοποιοῦσι τὴν στοργήν, τὴν ἀφοσίωσιν, τὸν ἔρωτα ὑπὸ μορφῆν ὑφάσματος ἢ βιβλίου, λευκώματος ἢ ψελλίου, δίδοντες ὡς εἰπεῖν μετὰξινον ἢ χρυσοῦν φίλημα εἰς τὰ φίλτατά των ἔντα.

Ὡ! ποίας συγκινήσεις προξενοῦσι τ' *ἁγιοβασιλιάτικα*! ποῖαι σκηναὶ συνοδεύουσιν αὐτά, σκηναὶ θελκτικαί, ἄρητον ἀποπνεύουσαι οἰκογενειακὸν ἄρωμα! ἰδέτε τὸ ἀγγελοπρόσωπον, τὸ βοστρυχωτὴν ἔχον κόμην κοράσιον ἐκεῖνο πῶς ἐναγκαλιζέται τὴν πλαγγίνα ἢ τῶ ἐδώρησαν, πῶς τὴν θωπεύει μὲ τὰ παχουλά χεράκια του, πῶς τὴν φιλεῖ μὲ τὰ ἀποπνεύοντα γάλα ἀκόμη χειλάκια του, πῶς τῇ ἀποτεινεί τρυφερὰς στοργῆς ἐκφράσεις. Ἐν τῇ νηπιακῇ ἐκείνῃ καρδίᾳ ἐξηγέρθη τὸ γυναικεῖον ὀρμέμφυτον· τὸ κοράσιον ἐκεῖνο εἶνε ἤδη μήτηρ.

Ἰδέτε ἐκεῖ, ἐν τῷ ἐστιατορίῳ, ποῖα ἀπαστράπτοντα ἐξ ἀνυπομονησίας βλέμματα προσηλοῦνται ἐπὶ τοῦ ἀνοιγομένου δέματος τῶν δῶρων! αἱ καρδίαι πάλλονται· αἱ ἀναπνοαὶ

μόλις ἀκούονται· αἴφνης ἀκτὺς χαρᾶς, ἀκτὺς ἀνεκλαλήτου εὐτυχίας φωτίζει τοὺς ὀφθαλμούς, ὁ μικρὸς πόθος, τὸ προσφιλὲς ὄνειρον ἐξεπληρώθη! Ἡ ψυχὴ εἶνε τόσον μικρὰ εἰσέτι ὥστε ἐν ἀθυρμα ἀρκεῖ νὰ τὴν πληρώσῃ, βραδύτερον, βραδύτερον καθίσταται ἄβυσσος καὶ δὲν εὐρίσκομεν ἀρκοῦσαν εὐτυχίαν ἐπὶ τοῦ κόσμου ὅπως ἐμπλήσωμεν τὸ φοβερὸν κενὸν ὅπερ χαίνει ἐν ἡμῖν! . . .

Ἄλλὰ μακρὰν τὴν στιγμὴν ταύτην, ἡ μεμφίμοιρος φιλοσοφία, ἡ μελανοπτεροῦς νυκτερίς τοῦ πνεύματος, μακρὰν ἐκ τοῦ δωματίου τούτου ἐν ᾧ ἡ ἐγγονή, δροσερὰ δεκαεξάετις κόρη κάμνει ἐκπληξίην εἰς τὸν πολιτὸν πάππον παρουσιάζουσα ἕξαφνα εἰς αὐτὸν ἐν ζεῦγος ἐμβάδων, ὅπερ τόσον καιρὸν ἐκέντα, ἢ πονηρὰ, κρυφίως· ἰδέτε τὸ γλυκὸ μειδίημα τὸ φωτίζον τὴν γηραιάν του μορφῆν, ἀκούσατε τὸ πλήρες εὐχῶν, φίλημα ὅπερ ἀποτίθησιν ἐπὶ τῆς ῥοδόχρου παρειᾶς. Ὡ μυστηριώδεις νόμοι διέποντες τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν· πῶς καταρωθοῦτε νὰ καθιστᾶτε μίαν ὑπαρξίν τόσον εὐδαίμονα μὲ ὀλίγα ἔρια ὑπὸ προσφιλοῦς χειρὸς συναρμολογηθέντα!

Ἐν τούτοις ἡ φωτεινὴ αὐτὴ εἰκὼν τῆς οἰκογενειακῆς εὐτυχίας ἔχει καὶ τὸ σκοτεινὸν τῆς μέρος· τὰ δῶρα τῆς πρώτης τοῦ ἔτους καθιστῶσιν ἐνίοτε ἀληθῆ βάσανον αἱ σημεριναὶ κοινωνικαὶ ἀπαιτήσεις· ἡ μανία εἰς ἐπιδείξεις ὑπεισέδουσε καὶ ἐνταῦθα· διὰ τοῦτο ἐν τῇ ἀριστοκρατικῶς μεριδὶ τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας ἡ προσφορὰ δῶρου καταλλήλου, δυναμένου νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βροντόφωνος *réclame* τοῦ πλοῦτου ἢ τῆς καλαισθησίας τοῦ δωροῦντος, καθίσταται ἀντικείμενον μακρᾶς καὶ ἀνιαρᾶς σκέψεως, καὶ ἀφορμὴ δαπάνης, ἥτις ἀφαιμάσσει λίαν ὀδυνηρῶς τὸ βαλάντιον ἐκείνων οἵτινες τὸ Λύδιον ἄρμα τῶν πλουσιῶν πεζοὶ μὲν βαδιζοῦσι, τέθριππον δὲ ὄνειρεύονται.

Περὶ τῶν τοιούτων δῶρων εἶπε τις τοὺς βαθεῖς τούτους λόγους: „Σήμερον δὲν χαρίζομεν διὰ νὰ εὐχαριστηθῶμεν ἡμεῖς οἱ δίδοντες, ἢ οἱ ἄλλοι, οἱ λαμβάνοντες, ἀλλ' ἵνα θαυμάσωσιν οἱ τρίτοι, οἱ μῆτε λαμβάνοντες μῆτε δίδοντες.“

* * *

Τὴν παραμονὴν τοῦ Νέου ἔτους μικροὶ καὶ μεγάλοι θὰ τὰ *κόμουν*· ἡ εὐμενὴς ἢ δυσμενὴς φορὰ τῆς τύχης θὰ συνδυσασθῇ πρὸς τὴν γενειῶσαν μορφῆν τοῦ *ῥήγα* ἢ τὴν χλωρωτικὴν ὠχρότητα τῆς *δάμας*. Ἐν τοῖς καφενεῖοις περὶ τραπέζας κύπτουσιν οἱ παῖκται πρὸ τῶν στρεφομένων παιγνιοχάρτων καὶ ἐν μέσῳ τοῦ μεταλλικοῦ ἤχου τῶν χαλκῶν νομισμάτων ἐκβάλλουσιν ἀναφωνήσεις χαρᾶς ἢ ἀγρίας κατὰ τῆς τύχης βλασφημίας, δάκνουσι μανιωδῶς τὸν δάκτυλον, ἐν ᾧ τὸ βιδάνιον τὸ ἀνάλογον πρὸς τὸ ἐκάστοτε κέρδος

μερίδιον τοῦ καφεναίου ρίπτεται εἰς τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης πινάκιον.

Ἐν τοῖς κυβείαις γίνονται τὰ αὐτὰ ἐν μεγαλογραφίᾳ. Ἐκεῖ παραφοραὶ ἀγαλλιάσεως, κραυγαὶ λύσεως μετὰ νευρικῶν συστροφῶν τῆς χειρὸς ὑποδέχονται τὸ εὐμενὲς ἢ δυσμενὲς χαρτίον· περίξ δὲ τῶν διὰ πρασίνης ἐρέας κεκαλυμμένων τραπέζων, οἱ παῖκται ἀγρυπνοῦσι παννύχιοι. Τὴν πρωΐαν κἀτέρχονται τῆς λέσχης, τινὲς μὲν ἀκτινοβολοῦντες μεθ' ὅλην τὴν φρικώδη καρφηβαρίαν των, οἱ πολλοὶ δὲ κάτχωροι, συντετριμμένοι, ἐνίοτε ἀπέλιπδες, οὐχὶ δὲ σπανίως ἢ ψυχρὰ ἐωθινὴ αὐρὰ ὀδυνατεῖ νὰ δροσίση τὰ πυρέσσοντα μέτωπα ὑπὸ τὰ ὁποῖα τολυπεύεται ἤδη ἀπαισία καὶ φοβερὰ ἀπόφασίς . . .

* * *

Ἄλλαχοῦ ὅμως αἱ συγκινήσεις εἶνε ἰλαρότεραι. Ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ οικογενειακοῦ βίου, ἐν κύκλῳ γονέων καὶ συγγενῶν, τελεῖται ἢ κατ' ἐξοχὴν ἑλληνικὴ οικογενειακὴ ἐορτή: κόπτεται ἢ βασιλόπηττα.

Ἴδου βραχεῖα σκιαγραφία τῆς ἐορτῆς ταύτης, ἣν ἔγραψα ἄλλοτε.

Ἐν τῷ θερμῷ ἐστιατορίῳ, περὶ στρογγύλην τράπεζαν καθήται ὅλη ἡ οικογένεια. Ὁ λευκόθριξ πάππος, ἀπόστρατος συνταγματάρχης· ὁ πατήρ, τοῦ ὁποίου λευκάζει ἤδη που καὶ που ἡ κόμη· ἡ μήτηρ, ὠραία γυνή, σύμμετρα καὶ εὐγενῆ ἔχουσα χαρακτηριστικά· ἡ κόρη, χαριστάτη νεάνις, ἔχουσα ὅλην τὴν καλλονὴν τῆς μητρὸς της πρὸς δὲ καὶ ὅλην τὴν δροσερότητα δεκαοκτῶ ἀνοίξεων· ὁ υἱός, δεκαετὲς παιδίον, εὐφυεὶς καὶ ἐκφραστικὸς ἔχον ὀφθαλμούς.

Ἐν τῇ ἐστία τρίζουσι οἱ δαυλοὶ· ἡδὺ θάλαπος ἐπικρατεῖ ἐν τῷ ἐστιατορίῳ ἐφιδροῦν καὶ θαμβοῦν ἔσωθεν τὰς ὑάλους τῶν παραθύρων.

Πᾶσαι αἱ κεφαλαὶ κύπτουσι, καὶ πάντες οἱ ὀφθαλμοὶ παρατηροῦσι μετὰ προσοχῆς, μετὰ συγκινήσεως τὴν χεῖρα τῆς μητρὸς, ἣτις κόπτει τὴν βασιλόπητταν.

Ἀλλὰ διατί τσαυτὴ συγκίνησις ἐπὶ πᾶσῶν τῶν φυσιογνωμιῶν;

Διότι ἕκαστος ἔχει κατὰ τι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, ἓνα πόθον, μίαν ἐλπίδα, καὶ ἂν τὸ ἀργυροῦν νόμισμα εὐρεθῆ ἐν τῷ τεμαχίῳ τῆς πῆττας του, θὰ εἶνε αἰσιον προοιωνισμὰ ὅτι θὰ ἐκπληρωθῆ ὁ πόθος ἐκεῖνος, ὅτι θὰ πραγματοποιηθῆ ἡ γλυκεῖα ἐλπίς. Διὰ τοῦτο κτυπῶσι τόσοι αἱ καρδίαι.

Ὁ πατήρ μέλλει νὰ ἐπιχειρήσῃ σπουδαίαν ἐπιχείρησιν, ἣτις ἂν ἐπιτύχῃ θὰ ἐξασφαλίσῃ μεγαλειτέραν εὐτυχίαν εἰς τὴν προσφιλεῖ του οικογένειαν.

Ἡ μήτηρ συλλογίζεται τὸν πρωτότοκον υἱόν της, ὅστις εἶνε εἰς τὰ ξένα. Σπουδάζει τὴν ἱατρικὴν ἐν τῇ χιονισμένῃ Γερμανίᾳ. Τί κάμνει τοιαύτην ὥραν τὸ ἀγαπητόν της παιδί; Εἶν' εὐθυμον ἢ μελαγχολικόν; Ὡς ἂν πέσῃ εἰς αὐτὴν τὸ νόμισμα, θὰ σημαίνῃ ὅτι ὁ υἱός της θὰ ἐπιστρέψῃ αἰσίως ἐκ τῆς ξενιτειᾶς, καὶ θὰ τὸν σφίγῃ πάλιν εἰς τὴν ἀγκάλην της . . .

Ἡ νεάνις διανοεῖται τὸν μνηστήρᾶ της· εἶνε ὠραῖος καὶ ἀνδρεῖος ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τὸν λατρεῖει· ἀπαιτεῖται νὰ προβιβασθῆ εἰς ὑπολοχαγὸν διὰ νὰ συζηχθῶσιν· οὕτω ἀπεφάσισαν αἱ οικογένειαι των· διὰ τὴν εὐτυχίαν της χρειάζεται ἐν χρυσοῦν σειρήτιον ἐπι ἐπὶ τοῦ πιλικίου του, ἐν ἄστρον ἐπὶ τοῦ περιλαιμίου τῆς στολῆς του. Τί θ' ἀπαντήσῃ ἢ βασιλόπηττα, θὰ προβιβασθῆ ἄρα γε ταχέως; Καὶ ὑπὸ τὸ ὠραῖον στήθος της πάλ्लεται γοργῶς ἢ ἐρώσα καρδία της.

Ἀλλὰ τὸ παιδίον τί συλλογίζεται; Ἐν μέσῳ τῆς ἡδείας ἐκεῖνης τοῦ ἐστιατορίου θαλωρῆς, ἐν ᾧ ἡ πορτοκαλλόχρους

φλόξ περιτρώγει τοὺς κορμούς τῶν δένδρων, σχηματίζουσα φαντασιώδη βουναὶ καὶ σπήλαια καὶ μαγικά παλάτια, τὸ εὐαίσθητον παιδίον συλλογίζεται τοὺς πτωχοὺς, τοὺς πεινῶντας καὶ κρούοντας. Ἐξω γογγύζει ὁ ἄνεμος, σείων σφοδρῶς τὴν πρὸ τοῦ παραθύρου των πύκην. Εἰς πόσα χαμόσπιτά δὲν θὰ ἔχουν ἄρα γε νὰ φάγουν τὴν ἐπίσημον ἐκεῖνην ἐσπέραν; πόσα δάκρυα, χύνονται σιωπηλῶς, ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἐντὸς τῶν βρακῶν τῆς ἐνδείας. Ὡς! πῶς τοὺς λυπεῖται τοὺς ταλαιπώρους πτωχοὺς, τοὺς ριγοῦντας δι' ἔλλειψιν ἀνθρώπων καὶ δι' ἔλλειψιν στοργῆς! . . . Πῶς ἠθέλε νὰ τοὺς βοηθήσῃ, νὰ τοὺς παρηγορήσῃ! Ἄν πέσῃ εἰς αὐτὸ τὸ ἀργυροῦν νόμισμα θὰ τὸ δώσῃ εἰς τὸν πρῶτον πτωχὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον θὰ συναντήσῃ εἰς τὸν δρόμον ὄχρον καὶ μαραμμένον.

Ὁ δὲ πάππος, ὁ λευκόθριξ πάππος, τί διανοεῖται καὶ εἶνε τόσοσιν συγκεκινημένος; ὅλον τὸ γεροντικόν του αἷμα ἀπὸ τῆς καρδίας του ἀνέβῃ εἰς τὸ πρόσωπόν του, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διακρίνεται πλατεῖα οὐλή, φοβερᾶς σπαθίξ ἣν εἶχε λάβῃ εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀκροπόλεως. Τί μέγα πρᾶγμα συλλογίζεται ὁ πάππος;

Ἴδου ἕκαστος ἐρευνᾷ εἰς τὸ τεμαχίον του, προσπαθεῖ ν' ἀνεύρῃ τὸ ζητούμενον.

Ἡ στιγμή εἶνε ἐπίσημος! . . .

Αἶφνης ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ πάππου.

— Δόξα νάχῃ ὁ Θεός! τὸ εὐρήκα! . . .

Καὶ ἐκ τῆς ἀγαλλιάσεως ἀναπηδᾷ μετὰ νεανικῆς εὐκηνῆς ἀκτινοβολῶν ἐξ εὐδαμονίας, σφίγγων ὡς θησαυρὸν ἀνεκτίμητον τὸ ἀργυροῦν νομισμάτιον.

— Ἐλάτε νὰ σᾶς φιλήσω ὅλους! ἀναφωνεῖ ἡχηρῶς, καὶ ἐναγκαλιζεται, κατασπάζεται μικροὺς καὶ μεγάλους.

Τί εἶχε διανοηθῆ ὁ γέροντ' ἀγωνιστῆς καὶ εἶνε τόσοσιν εὐτυχῆς;

Εἶχε διανοηθῆ τὴν γλυκεῖαν Πατρίδα, δι' ἣν ἤρχισε ν' ἀπελιπίσεται ἢ θερμουργὸς ψυχῆ του Ἄλλην τὴν εἶχεν ὄνειροπολήσῃ καὶ ἄλλην τὴν ἐβλεπε! Δι' αὐτὸ ἠθέλησε νὰ ἐρωτήσῃ τὴν βασιλόπητταν ἂν θὰ πραγματοποιηθῆ τὸ ὄνειρον ἐκεῖνο.

Καὶ ἡ βασιλόπηττα ἀπήντησε: Ναὶ θὰ ἐκπληρωθῆ τὸ ἱερὸν ἰδανικὸν τοῦ ἔθνους.

Ἡρπασεν ὁ γέρον ἐν ποτήριον καὶ ὀρθός, σφόδρα συγκινημένος, ἀνεφώνησε βροντωδῶς

— Προπίνω ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς Ἑλλάδος! Ζήτη ἢ Πατρίς! . . .

Πολύτιμοι ἦσαν καὶ τῶν ἄλλων οἱ πόθοι, καὶ θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς ἂν ἐπιπτεν εἰς αὐτοὺς τὸ νόμισμα· ἀλλὰ πρὸ τῆς χαρᾶς τοῦ πάππου ἐξηλείφθη ἡ λύπη των· τὸ φῶς τῆς ἀγαλλιάσεώς του ἐφώτισε τὰ πρόσωπά των· πάντες ἐλάτρευον ὡς θεᾶν τὴν Πατρίδα ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκεῖνῃ· διὰ τοῦτο πάντων τὰ ποτήρια συνεκρούσθησαν μετ' ἐνθουσιασμοῦ, καὶ μία φωνὴ ἀντήχησεν ἐν τῷ δωματίῳ.

— Ζήτη ἢ Πατρίς!

Ὁ γέρον συνταγματάρχης ἐκένωσε μέχρι πυθμένος τὸ κύπελλον του· ἀλλὰ δὲν ἐπὶ μόνον τὸν οἶνόν του· ἐπὶ καὶ ὀλίγα δάκρυα, τὰ ὁποῖα εἶχον κυλίσῃ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του!

* * *

Κρούεται ἰσχυρῶς ἡ θύρα σας.

— Νὰ τὸ ποῦμε; ἐρωτῶσι παιδικαὶ τινὲς φωναί.

Καὶ πρὶν δώσετε ἀπάντησιν ἀρχίζουσι τὰ κάλαντα, ἅτινα ἐνταῦθα λέγονται *καλήμερα*· τὰ ἔχετε ἤδη συνηθίσῃ ἐκ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων, καὶ δὲν ἀγνοεῖτε ὅτι με ὀλίγα κεράτια δύνασθε νὰ ξεφορτωθῆτε τοὺς μικροὺς βαφιδούς. Ἀλλὰ τί ἐκκωφωτικὸς βρόντος τυμπάνου, ἀνα-

μιμνήσκων τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὸ βραζζάνιον, τί ὄξυς ὡς αἰχμὴ βελόνης ἤχος αὐλοῦ διατριπῶν τὰ ὄτα, πληροὶ τὰς λεωφόρους καὶ τὰς ἀγυῖας τῶν Ἀθηνῶν; Μὴν ἐπέδραμον αἴφνης οἱ Ὀῦνοι εἰς τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος καὶ πανηγυρίζουσι; Ὅχι· εἶνε Ῥωμαῖοὶ ψάλλοντες τὰ καλήμερα. Φαίνεται ὅτι δὲν εὑρισκεν ἄλλον τρόπον ὁ Θεὸς νὰ παρηγορήσῃ τοὺς κωφοὺς τῶν Ἀθηνῶν, διότι δὲν τοῖς ἔδωκε τὴν ἀκοήν, καὶ τοὺς ἐξαπέστειλε τὰ νταούλια καὶ τὰ σουραύλια διὰ νὰ σικαθῶσιν οἱ ἀκούοντες τὰ ὄτα τῶν. Νὰ μὴ ἔχη τις ὄτα, ὦ ἄωτον εὐδαιμονίας! Τὸ κάλλιστον μέρος τῆς

τιον, τὸ προσφιλέσ δωμάτιον, τὸ πλήρες ἀτμοσφαιρας ἀγάπης καὶ φιλημάτων, ὅπου ἐφέλλισε τὰς πρώτας βρεφικὰς λέξεις, καὶ ὅπου τώρα ἡ θέσις του εἶνε κενή . . .

Πολὺ θὰ εὐχαριστηθῶ ἂν αἱ γραμμαὶ ἀς γράφω πέσωσιν εἰς τὰ βλέμματα μητρὸς τινος ἐχούσης τὴν θυγατέρα της ἐν τῷ Ἀρσακίῳ. Μὴ ἀνησύχει, καλὴ γύναι, ἡ κόρη σου θὰ περάσῃ ὡραίαν ἐσπέραν. Εἰξέυρεις ἴσως ὅτι τὰς παραμονὰς τοῦ νέου ἔτους τελεῖται ἕκαστον ἔτος ἐσπερὶς ἐν τῷ

ΑΜΑΡΤΙΑΙ ΓΟΝΕΩΝ.

Εἰκὼν ὑπὸ Μ. Hixley.

πομπῆς ταύτης — πρὸ πάντων διότι εἶνε ἄφωνον — εἶνε οἱ πελώριοι πολύχρωμοι φανοὶ ἐν σχήματι ἀτμοπλοίου ἢ πύργου περιηγόμενοι ἀπὸ καφενεῖου εἰς καφενεῖον καὶ ἀπὸ ξενοδοχείου εἰς ξενοδοχεῖον πρὸς τέρψιν τῶν ὀφθαλμῶν βεβαίως — μετὰ τὴν τῶν ὄτων! . . .

Ἄλλ' ἐν ᾧ

οἱ οὐρανοὶ ἀγάλονται, χαίρει ἡ κτίσις ὅλη,

ὅπως λέγει τὸ καλήμερον, ὁ πρὸ τινων μηνῶν εἰς Ἀθήνας ἐλθὼν πρωτοετῆς φοιτητῆς, κάθηται μελαγχολικὸς ἐν τινι ξενοδοχείῳ, ἀγνωστος ξένος ἐργένης· καὶ ἐν ᾧ τρώγει τὸ φαγητὸν τῆς ξενητείας, τὸ πνεῦμά του ἵπταται πρὸς τὸ γενέθλιον ἔδαφος, διέρχεται διὰ πολὺ γνωστῆς θύρας, ἀνέρχεται πολὺ γνωστὴν κλίμακα καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμά-

Ἀρσακίῳ. Μεταβαίνει ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα καὶ ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια· ἡ μεγάλη του Παρθεναγωγείου αἰθουσα ἀπαστρέπτει φαεφόρος καὶ περιανθής.

Αἱ μαθητριάνα ἀνακρούουσι ἐξαιρετὰ μουσικὰ τεμάχια· ἡ δὲ βασίλισσα, ἡ λατρευτὴ Ὑλγα μας διανέμει εἰς τὰς μαθητριάνας τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα. Ὡ! τί χαρὰ! Ἰδοὺ ἡ βασίλισσα ποιεῖται ἑναρξίν τοῦ χοροῦ μετὰ τινος τῶν μαθητριάνων· πενήτηντα, ἐξήκοντα χαριτωμένα ζεύγη περιστρέφονται φαιδρῶς πρὸς τοὺς γοργοὺς καὶ μελωδικοὺς φθόγγους . . . Εἶτα ἔρχεται ἡ ὥρα τῶν γλυκισμάτων καὶ τῶν ἀναψυκτικῶν, εἶτα πάλιν ἄρχεται ὁ στροβίλος ἢ ὁ τετράχορος καὶ οἱ ἄβροὶ πόδες πτεροῦνται . . . Ἄν ἦτο δυνατὸν ἡ νύξ ἐκείνη νὰ διαρκέσῃ ὅσον τρεῖς νύκτες! φεῦ! δὲν εἶνε

δυνατόν· πολλά ζεύγη ὀμμάτων παρακολουθοῦν μετ' ἀγωνίας εἰς τὸ ὠρολόγιον τὴν πορείαν τοῦ ὠροδείκτου. Μεσονύκτιον· τὸσον γρήγορα! Ὁ βασιλεὺς δίδει τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως· αἱ κρινοδάκτυλοι χεῖρες ἀνακρούουσι τὸν ἐθνικὸν ὕμνον ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια ἀπέρχεται. Ἀλλὰ τί; ἀπὸ τώρα νὰ κατακλιθῶσι; Ὅταν ὁ γοῦς κατέλθῃ εἰς τοὺς πόδας, καὶ καταβαίνει ὅταν χορεύωμεν λέγει ὁ Κάρρ, εἶνε δυνατόν ν' ἀναβῆθ' διὰ μιᾶς εἰς τὴν κεφαλὴν; Νὰ κοιμηθῶσι; Κι' ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ ὡς λέγει τὸ δημοτικὸν τραγοῦδι τοῦ χοροῦ. Τότε ἀρχεται ὁ ζωηρός, ὁ τρελλὸς χορὸς, τότε ἐκρήγνυται ἡ νεανικὴ εὐθυμία ἢν συνεκράτει πως τὸ πρὸς τοὺς βασιλεῖς σέβας.

Ἡ λυπημένη μητέρα, ἀπόμαζον τὰ δάκρυά σου, ἡ θυγάτηρ σου δὲν αἰσθάνεται τὴν ἄλλειψίν σου ἀπόψε· μεθ' ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας, με πρόσωπον ῥοδόχρουν ἀνέρχεται εἰς τὸ πάλλευκον κρεββατάκι τῆς νὰ κοιμηθῆθ'· πολλάκις ἴσως σὲ ἀνιερειθῆ εἰς τὸν ὕπνον τῆς ἐκεῖ, ἀλλὰ τὴν νύκτα ταύτην ὅταν κλείσῃ ὁ ὕπνος τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς, παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν τῆς θὰ θορυβῆ ὁ χορὸς με τοὺς μελωδικούς ῥυθμούς του, οἱ ἀργυρόχραιοι γέλωτες τῶν συνομηλικῶν τῆς, θ' ἀπαστράπτῃ ἡ ἑορτὴ μετὰ τῶν πολυφώτων καὶ τῶν ἀνθέων, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ὡς ἐν περιχρῶσῳ πλαισίῳ θὰ ἐκλάμπῃ ἡ ἀγγελικὴ μορφή τῆς βασιλίσσης! . . .

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΗΣ.

1. ΣΑΔΗ-ΚΑΡΝΩ. Πρόεδρος τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας (ἐν σελ. 1), Ἀνάγν. σελ. 7.

2. ΡΩΜΑΙΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ. Κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ O. Vermeiren (ἐν σελ. 4—5).

3. ΓΡΕΒΥ, ΦΕΡΡΥ ΚΑΙ ΦΡΕΪΣΣΙΝΕ (ἐν σελ. 8), ἀνάγν. σελ. 7.

4. Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΡΙΑ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΤΟΥ Α'. Κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ καθ' ἑν Λεϊτσεναύερ (ἐν σελ. 9). Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστάνει ἀξιοσημείωτον συμβεβηκὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Οὐγγαρίας. Δύο βασιλίδες, ἰσάμενοι παρὰ τὸν σαρκοφάγον τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου τοῦ μεγάλου, εἶνε μάρτυρες τῆς εἰς βασιλεία στέψεως προδότη, σφετερισθέντος τὴν ἡγεμονίαν. Ὅτε ὁ Λουδοβίκος ἀπέθανε τῷ 1382, ἀφ' οὗ συνήνωσε τὰ στέμματα τῆς Οὐγγαρίας καὶ Πολωνίας, συναδραιοθέντες οἱ εὐπατρίδαι τῆς Οὐγγαρίας τῇ 17. Σεπτεμβρίου 1382 ἐν Στουβλάιτενβουργ ὤμοσαν πίστιν καὶ ὑποταγὴν τῇ νεαρῇ αὐτοῦ θυγατρὶ Μαρίᾳ καὶ ἀνεκήρυξαν αὐτὴν βασιλίδα τῆς Οὐγγαρίας. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Μαρία ἠρίθμει μόλις 16 ἐτῶν ἡλικίαν, ἀνέλαβε τὴν κηδεμονίαν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἡ μήτηρ αὐτῆς Ἐλισάβετ. Ἀλλ' ἡ κυβερνήσις ταύτης δὲν ἦτον ἀρκούντως ἰσχυρά, ὅπως περιορίσῃ τὰς πανταχόθεν ἀναφυομένας ἐχθρας μεταξὺ τῶν εὐγενῶν τῆς Οὐγγαρίας. Ηνωτοειδεῖς καὶ ἀδιάκοποι στάσεις ἐτάρασσον τὴν εἰρήνην τοῦ κράτους καὶ ὅτε ἡ Μαρία ἐμνηστεύθη τὸν κατόπιν αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας Σιγισμουῦνδον, οὐδόλως ἐβελτιώθησαν τὰ ἐσωτερικὰ πράγματα τῆς Οὐγγαρίας. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἡ ἑτέρα θυγάτηρ τῆς Ἐλισάβετ Χέδβιγ ἠναγκάσθη παρὰ τὴν θέλησίν τῆς, ἕνεκα πολιτικῶν λόγων, νὰ συζευχθῆ τὸν ἡγεμόνα τῆς Λιθουανίας, ὅστις τὴν ἐπαρχίαν ταύτην συνήνωσε μετὰ τῆς Πολωνίας καὶ ταύτην ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ στέμματος τῆς Οὐγγαρίας. Ἐπὶ τούτῳ οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ εὐπατρίδαι ἐξύφανα συνωμοσίαν, ἣς οἱ ἀρχηγοὶ ἐσπευσαν εἰς Νεάπολιν ὅπως προσφέρωσι τὸ οὐγγρικὸν στέμμα εἰς τὸν Κάρολον τοῦ Δυρραχίου. Ὁ πονηρὸς οὗτος εὔρε τὴν περίστασιν καταλλήλῃ πρὸς πραγματοποιήσασιν τῶν σχεδίων του ἠλθεν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν καὶ ἐντὸς ὀλίγου προσεῖλκυσε τὸσους ὀπαδοὺς, ὥστε νὰ κηρυχθῆ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ νὰ ἐκθρονισθῆ ἡ Μαρία. Ὅτε ὁ Κάρολος ἐπορεύθη εἰς Στουβλάιτενβουργ διὰ νὰ λάβῃ τὸ στέμμα, ἠνάγκασε καὶ τὰς βασιλίδας νὰ τὸν συνοδεύσωσιν, διότι διὰ τῆς παρουσίας τῶν ὀπαδῶν θὰ ὑπέθετεν ὅτι ἐθελουσίως παρητοῦντο τῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιωμάτων των. Τῇ 31. Δεκεμβρίου 1385 ἐγένετο ἡ στέψις τοῦ Καρόλου. Ἡ εἰκὼν ἡμῶν παριστάνει τὴν συγκινητικὴν στιγμήν, καθ' ἣν αἱ βασιλίδες διαρκούσης τῆς τελετῆς γονυπετοῦσι πρὸ τοῦ τάφου τοῦ Λουδοβίκου, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διὰ θερμῶν δακρύων καταβρέχουσι τὸ ψυχρὸν μάρμαρον. Ἡ θεὰ αὕτη εἶχε συγκινήσει πολλοὺς τῶν μεγιστάνων. Μετὰ πέρασιν ὀλίγου χρόνου οἱ ὀπαδοὶ τῆς βασιλίσσης ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Καρόλου καὶ ἐπλήγωσαν αὐτὸν θανατηφόρως, ἡ δὲ Μαρία ὑπανδρευθεῖσα κατόπιν τὸν Σιγισμουῦνδον ἀνεκήρυχθη αὐτῆς βασίλισσα τῆς Οὐγγαρίας.

5. ΑΜΑΡΤΙΑΙ ΓΟΝΕΩΝ. Εἰκὼν ὑπο M. Hixley (ἐν σελ. 12). Καλλιτέρας διήλθον ἡμέρας εἰς τὴν ζωὴν των αἱ δύο αὐταὶ πτωχαὶ κόραι. Ἡ οἰκογένειά των ἀνῆκεν εἰς τὰς εὐπορωτέρας τῆς χώρας — ἕως οἱ ἦλθεν ἡ συμφορὰ καὶ κατέστρεψεν αὐτήν.

Ἡμέρα ἦτο μεγάλης ἑορτῆς. Ὁ γέρον ἄρχοντας, ὁ πάππος τῶν δύο τούτων κορασιῶν, εἶχε προσκεκλημένους. Ἡ πολυτελής τράπεζά του δὲν ἀνταπεκρίνετο καθόλου πρὸς τὰς διατάγας τῆς ἐκκλησίας καὶ ὁ παρὼς ἀντιπρόσωπος αὐτῆς, μὴ γνωρίζων εἰσέτι τὰς ἐξείς τοῦ πλουσιοῦ γέροντος, ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐνθυμίσῃ ὅτι ἦτο μεγάλη Παράσκευη. Ὁ γέρον ἀπήνητησεν εἰς τοῦτο διὰ χλευαστικῶν γέλωτος καὶ διὰ νὰ τῷ ἀποδείξῃ πῶς αὐτὸς ἐτίμα τὴν ἡμέραν ταύτην τὴν διέταξε ν' ἀναμείξῃ τὰ χαρτῖα. Ὁ ἱερεὺς οὐκ ἴσως μόνον ἠρνήθη νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ χαρτοπαίγιον, ἀλλὰ καὶ ἀπηγόρευσε εἰς τὸν ἀσεβῆ νὰ παίξῃ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ ἔρριψε τὰ χαρτῖα εἰς τὸ πῦρ. Τὸ μαστίγιον ἀντήμευσεν τὴν γενναίαν ταύτην πρῶτον. Αἱματοβαφεῖς ἔχων τὸ ὄχρον πρόσωπον, ἐγκατέλειπεν ὁ μαστιγωθείς τὴν αἰθουσαν τῆς εὐτυχίας. Ἄνομίαι γονεῶν ἐλείπονται ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μέχρι τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς ἀνεφάνησεν ἀπερχόμενος ὁ ἱερεὺς, ἀλλ' ὁ γέρον δὲν ἤκουσε τὴν ἀρὰν ταύτην καὶ ἐξηκολούθησε παίξων. Το χαρτοπαίγιον διήρκεσε πέραν τοῦ μεσονυκτίου καὶ ὅτε οἱ προσκεκλημένοι ἀπῆλθον, ὁ γέρον ἦτο κάτοχος μόνου τοῦ πατρικοῦ τοῦ κτήματος — τὰ λοιπὰ ἀνῆκον πλέον εἰς τοὺς „φίλους“ του.

Ἐτὴ παρήλθον. Ὁ γέρον οὐδέποτε πλέον οὔτε κἀν ἤγγιζε τὰ χαρτῖα. Ὅτε δὲ εἶδε προσεγγίζοντα τὸν θάνατον, προσεκύλισε τὸν υἱὸν του καὶ εἶπεν αὐτῷ: „Νὰ μὴ παίξῃς ποτέ εἰς τὴν ζωὴν σου! ὑποσχέθητί μοι τοῦτο!“ Καὶ ὁ υἱὸς τῷ ὑπεσχέθη. Ἀλλὰ δὲν ἐτήρησε τὸν λόγον του. Νύκτα τινὰ ὑπενέδωκεν εἰς τὰς παρακλήσεις τῶν καλῶν „φίλων“ του καὶ — ἐπαίξε. Καὶ ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐκείνης εἶχε καταλάβει αὐτὸν ὁ δαίμων τοῦ χαρτοπαίγιου. Εἶχεν ἀτυχίαν εἰς τὸ χαρτοπαίγιον — ἔχανε πάντοτε καὶ ὅμως πόντοτε ἐξηκολούθει νὰ παίξῃ. Τὸ πάθος τοῦτο ἔφερε τὴν γυναικά του εἰς τὸν τάφον, αὐτὸν δὲ ἀπεστέρησε τῆς οἰκίας καὶ τῶν ἐπιπλων καὶ παντὸς ὅτι εἶχε. Μετώκησεν εἰς τινὰ στενὴν καὶ ἀγνωστον ὁδὸν τῆς πόλεως, ὅπου οὐδεὶς ἐγνώριζεν αὐτὸν καὶ τὰ δύο του κοράσια. Ἐδῶ, ἐν τῷ σκοτεινῷ καὶ ἀξένῳ δωματίῳ ἀπέθανε μετ' ὀλίγου, ὄψμα γενόμενος τῆς μέθης, εἰς ἣν μετὰ τὸ χαρτοπαίγιον εἶχε παραδοθῆ.

Τὰ κοράσια εἶνε ἤδη μόνα. Τὸ ἑσπέρας περιέρχονται τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς τριάδους τῆς πόλεως καὶ πωλοῦσιν ἄνθη. Ἐνίοτε τυγχάνει νὰ τὰς ἀναγνωρίσῃ τις καὶ ἐξ οἴκου ξίπτει εἰς τὸ καλθίδιον ἀργυροῦν νόμισμα. Τοῦτο ἀποτελεῖ βλῆν τὴν εὐτυχίαν των. Διότι τὴν ἡμέραν καθήνται ἐπὶ ὄρας ἐν τῷ στενῷ δωματίῳ των καὶ προσπαθοῦσι νὰ κερδήσῃ διὰ τοῦ χαρτοπαίγιου ἡ μία τῆς ἄλλης τὸν καρπὸν τῶν ἑσπερινῶν ἐκδρομῶν. Τὰ χαρτῖα ἐκλεψαν ἐκ τινος ξενοδοχείου. Οὗτω τιμωροῦνται αἱ ἀμαρτίαι τῶν γονεῶν.